

Od 1 czerwca 2004 r. obowiązują zmiany w rządowym programie „1. praca”. Są one bezpośrednią konsekwencją zmiany rozporządzeń prawnych dotyczących polityki zatrudnienia. Stara ustawa „O zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu” z 1994 r. zostaje zastąpiona nową — „O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”. Nowe rozwiązania dają możliwość skorzystania z atrakcyjnych programów pomocowych dużo większej grupie bezrobotnych.

Z programu „1. praca” znika pojęcie „absolwent” na rzecz „bezrobotnego do 25. roku życia”. Status absolwenta posiadały osoby, które w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły (ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej, wyższej) lub w zaświadczeniu o ukończeniu kursu nie podjęły zatrudnienia. „Bezrobotnym do 25. roku życia” jest praktycznie każda osoba nie posiadająca pracy, która spełnia limit wieku.

Zmiany dotyczą także staży. Staże, do tej pory zarezerwowane tylko dla absolwentów, obecnie są formą dużo powszechniejszą. Mogą z niej skorzystać wszystkie osoby bezrobotne do 25. roku życia, (a w wyjątkowych przypadkach limit wiekowy zostaje podwyższony do 27. roku życia — wtedy kiedy bezrobotny ukończył edukację między 25. a 26. rokiem życia, nie upłynęło od jej zakończenia 12 miesięcy i nie ukończył 27. roku życia), ale także, w myśl 49 artykułu ustawy — bezrobotni powyżej 50. roku życia i długotrwale bezrobotni.

Zmiany w programie „1. praca”

Do tej pory ściśle były określone górna i dolna granica czasowa odbywania stażu — od 3 do 12 miesięcy. Obecnie jest to w dalszym ciągu maksymalnie 12 miesięcy, ale dolna granica została zniesiona.

Nowością jest także możliwość uzyskania urlopu podczas odbywania stażu. Są to dwa dni za każde przepracowane 30 dni stażu. Ważne jest, iż podczas urlopu stażysta nie jest pozbawiany środków finansowych. W tym czasie należy mu się stypendium stażowe. Jego wysokość nie uległa zmianie. Jest ono odpowiednikiem kwoty zasiłku dla bezrobotnych — 504,20 zł.

W ustawie znalazł się zapis dający możliwość skorzystania z nowej formy aktywizacji zawodowej. Jest nią przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Forma ta jest bardzo zbliżona do zasad, na jakich odbywają się staże, jednak jej zaletą jest fakt, że rozszerza ona grupę osób, które mogą z niej skorzystać. Są to bezrobotni do 25. roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, długotrwale bezrobotni, bezrobotni powyżej 50. roku życia, bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia, a także bezrobotni niepełnosprawni — art. 53 pkt. 3.

Punkt ten dotyczy dwóch kategorii bezrobotnych: bezrobotnych do 25. roku życia i bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Warunkiem skorzystania z pomocy jest podjęcie nauki do 6 miesięcy od momentu zarejestrowania się jako osoba bezrobotna w Powiatowym Urzędzie Pracy. Podnoszenie kwalifikacji lub poziomu wykształcenia musi odbywać się w systemie wieczorowym lub zaocznym. Osobom tym przyznawane jest stypendium w wysokości 40% zasiłku dla bezrobotnych. Stypendium ustawowo przyznawane jest na okres 12 miesięcy, jednak starosta może je przedłużyć aż do ukończenia nauki zgodnie z programem nauczania — art. 50 ustawy.

Kontynuowane są zwroty za dojazd do miejsca pracy lub nauki, jeżeli osoba bezrobotna została skierowana przez urząd pracy poza miejsce swojego zamieszkania. Podobnie refundowane są koszty zakwaterowania, jeżeli dojazd tam i z powrotem zajmuje więcej niż trzy godziny i osoba zamieszkuje w tym czasie w wynajętym lokalu, np. w hotelu. Warunkiem w obu przypadkach jest uzyskiwanie wynagrodzenia nie przekraczającego wysokości 200% minimalnego wynagrodzenia.

Nowością jest treść art. 61, który mówi o tym, że osobom bezrobotnym samotnie wychowującym co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia mogą być refundowane koszty opieki nad dzieckiem w sytuacji, jeżeli osoba ta podejmie zatrudnienie, zostanie skierowana na staż lub przygotowanie zawodowe. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby bezrobotne, których dochód na jednego członka w rodzinie nie przekracza wysokości kryterium dochodowego i udokumentują poniesione koszty.

Na pewno bardzo dobrą wiadomością dla przyszłych przedsiębiorców pragnących skorzystać z drugiego elementu programu „1. praca”, którym jest samozatrudnienie, będzie fakt, iż istnieje możliwość skorzystania z pomocy finansowej na założenie własnej firmy. Nowa ustawa zastąpiła niskooprocentowane pożyczki na założenie działalności gospodarczej bezzwrotną dotacją. Nowością w ustawie jest także fakt, iż istnieje możliwość zrefundowania przez urząd pracy kosztów obsługi prawnej i doradczej związanej z jej założeniem. Refundacja może dotyczyć maksymalnie 80% udokumentowanych kosztów, kwota ta jednak nie może przewyższać wysokości jednego przeciętnego wynagrodzenia. Z tej formy mogą skorzystać wszystkie osoby pozostające bez pracy, a nie tak jak to było do tej pory — tylko absolwenci.

OPR. KATARZYNA TARASEWICZ
kasiatar@interia.pl